

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 62Cb/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115213952
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslava Strhárska
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:1115213952.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Mgr. Radoslavou Strhárskou v právnej veci žalobcu: Regionálny úrad školskej správy v Prešove, so sídlom Tarasa Ševčenka 3927/11, 080 01 Prešov, IČO: 54 131 472, proti žalovanému 1/: STAVIA, a.s. „v konkurze“, so sídlom Majerská cesta 96, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 35 688 360 a žalovanému 2/: A. B. C., D., so sídlom kancelárie A. E. XXX, XXX XX F., správcovi konkurznej podstaty úpadcu STAVIA, a.s. „v konkurze“, so sídlom Majerská cesta 96, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 35 688 360, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Thorpe recovery, družstvo, so sídlom Stráž 8419, 960 01 Zvolen, IČO: 46 662 324, právne zastúpeného: LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 3/223, 960 01 Zvolen, IČO: 36 861 723, o určenie neplatnosti právneho úkonu

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaný 1/, žalovaný 2/ a intervenient na strane žalovanej **m a j ú** nárok na náhradu trov konania od žalobcu, každý zvlášť v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1) Žalobca – pôvodne označený ako Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR, ktorého zmenu tak, ako je označený v záhlaví tohto rozhodnutia, pripustil súd uznesením sp. zn. 62Cb/142/2018-256 zo dňa 20.07.2022, právoplatným dňa 25.07.2022, sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I. dňa 21. 05. 2015, ktorá bola postúpená Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 21. 11. 2018, domáhal voči žalovanému 1/ určenia, že postúpenie pohľadávky spoločnosťou Step By Step s.r.o., pôvodne so sídlom Miletičova 17/B, 821 08 Bratislava, v súčasnosti so sídlom Cesta na Klanec 74, IČO: 35 962 470, vo výške 450.000,- Eur na spoločnosť STAVIA a.s., so sídlom Majerská cesta 96, Banská Bystrica, v súčasnosti v konkurze, IČO: 35 688 360, v časti predstavujúcej úrok z omeškania vo výške 1 % zo sumy 19.601,74 Eur (590.522,- Sk) za každý deň omeškania od 24.01.1993 do 21.02.2004, t. j. do zaplatenia istiny, ktorú predstavovala neuhradená suma z faktúry č. 94/92 zo strany bývalého Okresného úradu Bardejov na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010, je neplatné.

2) Žalobca uviedol, že v čase podania žaloby vystupoval v pozícii žalobcu aj v sporovom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 14C/212/2010, proti žalovanému 1/ Vladyka, s. r. o. (predtým Vladyka, k.s.), so sídlom Šulekova 2, Bratislava, IČO: 31 688 179, žalovanému 2/ HOJE Press, s.r.o. (predtým DOMINO PRESS spol. s r.o.), so sídlom Panská 13, Bratislava, IČO: 35 850 230 za účasti spoločnosti DANICON HOLDING, a.s., IČO: 36 655 520 a spoločnosti REZIDENCIA STRELKOVA, s.r.o., IČO: 35 705 183, kde predmetom konania bolo určenie neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11.11.2005 medzi postupcom spoločnosťou Vladyka, k.s. a postupníkom spoločnosťou DOMINO Press, spol. s r.o. Uvedenou zmluvou o postúpení pohľadávok

spoločnosť Vladyka, k.s. postúpila spoločnosti DOMINO Press, s.r.o. okrem iného aj pohľadávku vo výške 590.522,- Sk s príslušenstvom, ktorá mala predstavovať neuhradenú časť faktúry č. 94/92 na základe Zmluvy o dielo č. 6/92. Podľa tvrdenia žalobcu spoločnosť Vladyka, k.s. touto zmluvou postúpila spoločnosti DOMINO Press, s.r.o. neexistujúcej (fiktívne) pohľadávky v časti istín, nakoľko istiny boli uhradené už v mesiaci december 2004, ako aj v časti príslušenstva istín, kde toto postúpenie príslušenstva pohľadávky bolo v rozpore s Dohodou uzavretou dňa 17.10.2001 medzi spoločnosťou Vladyka, k.s. a Okresným úradom Bardejov (právnym predchodcom žalobcu) o zastavení úročenia pohľadávky. Následne dňa 06.12.2005 spoločnosť DOMINO Press, s.r.o. postúpila vyššie uvedené, už len fiktívne pohľadávky na spoločnosť Step By Step s.r.o. a táto následne listom zo dňa 15. 03. 2010 oznámila Krajskému školskému úradu v Prešove (právnemu nástupcovi Okresného úradu Bardejov) postúpenie pohľadávok na ďalšie právne subjekty, okrem iného aj časť pohľadávky predstavujúcej úrok z omeškania vo výške 1 % denne zo sumy 590.522,- Sk za obdobie od 24.01.1993 do 21.12.2004 z neuhradenej faktúry č. 94/92 vystavenej na základe Zmluvy o dielo č. 6/92, t.j. vo výške 450.000,- Eur na spoločnosť STAVIA a.s. „v konkurze“ (žalovaného 1/ v tomto konaní), a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010.

3) Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v prípade jeho úspechu v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava I. pod sp. zn. 14C/212/2010, kde predmetom je určenie neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 11. 11. 2005, sa aj následné právne kroky postupníka, teda spoločnosti DOMINO Press s.r.o. v podobe ďalšieho postupovania pohľadávky spolu s príslušenstvom stávajú „ex lege“ neplatným právnym úkonom, nakoľko z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu vzniknúť žiadne právne účinky. Žalobca svoj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky odvodzoval od prebiehajúceho exekučného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 64Er/618/2014, začatého na návrh správcu konkurznej podstaty úpadcu – žalovaného 1/, kde predmetom uvedeného exekučného konania je vymoženie pohľadávky žalovaného 1/ tohto konania ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa pohľadávky.

4) Žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 17.10.2018 namietol nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie a žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na ustanovenie § 47 ods. 5 Zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“ alebo „Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), podľa ktorého súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho k úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom, alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca. Uviedol, že predmet konania sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, a to pohľadávky zapísanej do súpisu konkurznej podstaty v konkurze vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica na majetok úpadcu pod sp. zn. 1K/20/2011, súpis ktorý bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 246/2011 dňa 23.12.2011. Žalovaný 1/ mal za to, že konanie nezačalo v súlade so Zákonom o konkurze a reštrukturalizácii, a teda je nezákonné, keďže žalovaný v tomto spore mal byť správca konkurznej podstaty, nie úpadca. Žalovaný 1/ ďalej uviedol, že predložená Dohoda zo dňa 17.10.2001, na základe ktorej žalobca odvodzuje nemožnosť postúpenia pohľadávky, je absolútne neurčitá a nedá sa z nej zistiť, akú pohľadávku bolo možné postúpiť iba so súhlasom „žalovaného Okresného úradu Bardejov“, keďže pohľadávka v nej nie je žiadnym spôsobom špecifikovaná. V danej dohode je uvedené iba, že: „žalobca môže pohľadávku postúpiť len s písomným súhlasom žalovaného.“ Z tohto znenia nemožno žiadnym spôsobom odvodiť, že vôľou zmluvných strán danej dohody bolo dojednanie nemožnosti postúpenia pohľadávky priznanej rozhodnutím Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/1995 zo dňa 10.11.1997, predmetom ktorého bola časť faktúry č. 94/92 vystavená na základe Zmluvy o dielo č. 6/92. Jediná pohľadávka, o ktorej daná dohoda pojednáva je pohľadávka z exekučného konania vedeného pred Okresným súdom Bardejov sp. zn. E 903/95, avšak táto pohľadávka je podľa žalovaného 1/ s určitosťou iná, ako tá, ktorá bola postúpená žalovanému 1/, nakoľko v čase podpisu dohody nebolo právoplatne skončené konanie vedené pred Okresným súdom Bardejov sp. zn. Cb 55/95, a teda sa exekučné konanie pre vymoženie tejto pohľadávky nemohlo ani viesť. Je teda zrejmé, že Dohoda zo dňa 17.10.2001 sa vzťahuje na úplne odlišnú pohľadávku, ako je to v prípade postúpených pohľadávok na základe napadnutej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 12.03.2010. Skutočnosť, že predložená dohoda sa nevzťahuje na postúpenú pohľadávku preukazuje aj fakt, že suma priznaná rozhodnutím Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/95 bola v exekučnom konaní zaplatená a nikdy za trvania exekúcie právny predchodca žalobcu nenamietal existenciu predloženej dohody. Ak by sa predmetná dohoda vzťahovala na postúpenú pohľadávku, určite by ju dlžník predložil a rozporoval by začatie

exekučného konania, keďže v zmysle tejto dohody nemal veriteľ pohľadávky vôbec možnosť viesť exekúciu, resp. iným spôsobom vymáhať svoju pohľadávku od okresného úradu. Právny predchodca žalobcu však časť pohľadávky v exekučnom konaní zaplatil, o čom svedčí oznámenie o úhrade zo dňa 21.10.2004, ktoré bolo založené aj do súdneho spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 14C/212/2010 na pojednávaní dňa 15.11.2003.

5) Žalovaný 1/ uplatnený nárok žalobcu neuznával taktiež z dôvodu, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na vedenie tohto sporu, kde len stroho odcitoval neaktuálne ustanovenie § 80 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v znení neskorších predpisov, účinného do 30.06.2016 (ďalej len „OSP“), ktoré vzhľadom na novú procesnú právnu úpravu už nemožno ďalej aplikovať. Mal za to, že žalobca sa dokonca v zmysle novej právnej úpravy môže podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“), domáhať len určenia práva, a nie určenia neplatnosti právneho vzťahu. Žalovaný 1/ tiež uviedol, že určovacie žaloby všeobecne majú opodstatnenie tam, kde je ešte len stav ohrozenia práva, a nie už jeho porušenie, nakoľko určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) OSP má charakter prostriedku preventívnej ochrany práva a naopak nápravu stavu vzniknutého porušením práva možno zásadne zjednať už len za pomoci žaloby na plnenie. Dôvodil, že žalobu dlžníka na určenie neplatnosti postúpenia pohľadávky pre rozpor s dohodou medzi dlžníkom a veriteľom v zmysle § 525 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) je možné považovať za spôsobilý a prípustný prostriedok súdnej ochrany, iba ak je žaloba podaná bez zbytočného meškania po oznámení veriteľa o postúpení pohľadávky (§ 526 ods. 1 OZ), pričom iba takýto návrh spĺňa preventívnu funkciu určovacieho návrhu podľa § 80 písm. c) OSP. V opačnom prípade žaloba nie je prípustná, nakoľko absentuje pri nej práve naliehavý právny záujem. V danom prípade žalobca podal žalobu dňa 21.05.2015, pričom ako vyplýva z dôkazov predložených spolu so žalobou, oznámenie o postúpení pohľadávok právneho predchodcu žalovaného obdržal právny predchodca žalobcu už 17.03.2010, t. j. žaloba bola podaná po uplynutí 5 rokov, čo jednoznačne nemožno považovať za včasné podanie žaloby na to, aby táto žaloba mohla plniť svoj účel.

6) Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 01.04.2019 navrhol rozšírenie žaloby o nový subjekt na strane žalovaného a žiadal, aby súd pripustil pristúpenie správcu konkurznej podstaty úpadcu – žalovaného 1/ ako ďalšieho žalovaného. K otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ uviedol, že zmluvnou stranou spornej Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010 je žalovaný 1/ ako právnická osoba, ktorá je spôsobilá nadobúdať konkrétne práva a povinnosti a má právnu subjektivitu. Skutočnosť, že na majetok žalovaného 1/ bol vyhlásený konkurz nemení nič na tom, že pasívne legitimovanou osobou je práve žalovaný 1/. Keďže určovacou žalobou sa žalobca domáha neplatnosti postúpenia pohľadávky, tento súdny spor sa priamo netýka majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu. Navyše v čase podania žaloby žalobca nemohol vedieť rozsah majetkových práv, či iných práv zahrnutých do majetkovej podstaty úpadcu v konkurznom konaní, preto mal žalobca za to, že žaloba je voči žalovanému 1/ vedená dôvodne. Bol toho názoru, že správca konkurznej podstaty nie je osoba, ktorá by nadobúdala práva a povinnosti v mene žalovaného, ale ako správca len zastupuje žalovaného 1/ v právnych vzťahoch súvisiacich s majetkom žalovaného. K otázke existencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky žalobca uviedol, že tento je jednoznačne daný tým, že žalovaný v procesnom postavení oprávneného neplatne postúpenú pohľadávku vo výške 450.000,- Eur s príslušenstvom vymáha v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 64Er/618/2014 od žalobcu ako povinného. V tomto exekučnom konaní žalobca podal návrh na odklad exekúcie, a to vzhľadom na prebiehajúce konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I. po sp. zn. 14C/212/2010 o určení neplatnosti postúpenia pohľadávky vymáhanej v exekúcii, kde sa okrem iného mala vyriešiť sporná aktívna legitímácia žalovaného ako oprávneného, vzhľadom na namietanú absolútnu neplatnosť postúpenia pohľadávky z exekučného titulu na oprávneného. Žalobca trval na svojej argumentácii, že z absolútne neplatného právneho úkonu nemôžu vzniknúť žiadne právne účinky voči žiadnej zo strán, teda ani žalovanému ako oprávnenému nemôže vzniknúť právo na plnenie z exekučného titulu a žalobcovi ako povinnému povinnosť plniť. Prebiehajúce exekučné konanie bez akýchkoľvek pochybností preukazuje úmysel žalovaného ukrátiť žalobcu na jeho právach v podobe uplatnenia pohľadávky, ktorá na žalovaného prešla v dôsledku neplatného postúpenia. Majetkové pomery žalobcu sú tak konaním žalovaného priamo ohrozené a žalobca nemá inú možnosť ako preukázať neplatnosť postúpenia predmetnej pohľadávky než touto určovacou žalobou. Podľa názoru žalobcu v prebiehajúcom exekučnom konaní totiž nie je možné účinne namietat' nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalovaného z exekučného titulu, ktorá súvisí

práve s platnosťou postúpenia vymáhanej pohľadávky, nakoľko exekučné konanie je len vykonávacím konaním. Žalobca uviedol, že exekučný súd v rámci uvedeného exekučného konania konštatoval, že rozhodnutie súdu o určení neplatnosti postúpenia pohľadávok bude mať zásadný význam na legitímáciu oprávneného v exekučnom konaní, t. j. ak bude toto postúpenie pohľadávky určené za neplatné, potom všetky ďalšie postúpenia tejto pohľadávky budú neplatné v zmysle zásady *nemo plus iuris transfere potest quam ipse habet*. Výsledok konania o určení neplatnosti postúpenia predmetnej pohľadávky bude mať teda zásadný vplyv na zastavenie exekúcie. Hoci v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/2012/2010 bolo už v odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co 351/2014-232 zo dňa 24.01.2017 konštatované, že na strane žalobcu nebol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky, nakoľko len samotným opakovaným postúpením pohľadávky nedochádza k ohrozeniu konkrétneho práva, alebo právneho postavenia žalobcu, v prejednávanej veci je situácia iná, nakoľko žalovaný si u žalobcu neplatne postúpenú pohľadávku uplatnil v exekučnom konaní, preto sú majetkové práva žalobcu priamo a bezprostredne ohrozené. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 76/2007 z 28.01.2009, v zmysle ktorého: „k platnému postúpeniu pohľadávky v zásade nie je treba súhlas dlžníka (§ 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka), avšak pohľadávku postúpiť nemožno, ak by postúpenie odporovalo dohode veriteľa s dlžníkom. Dlžník má v zmysle ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka možnosť, aby dohodou s veriteľom vopred vylúčil prípadné postúpenie pohľadávky inému, resp. obmedzil postúpenie pohľadávky iba na určité osoby a voči iným postúpenie pohľadávky takouto dohodou vylúčil. Je teda možné dohodnúť zákaz postúpenia pohľadávky ako všeobecný zákaz alebo len ako zákaz postúpenia pohľadávky určitým osobám, prípadne i tak, že veriteľ bez súhlasu dlžníka môže postúpiť pohľadávku len určitému subjektu (napr. banke); zároveň možno zákaz postúpenia vymedzovať aj vo vzťahu k času, t. j. na určitú dobu, prípadne bez časového obmedzenia. Ak veriteľ túto dohodu s dlžníkom nerešpektuje a postúpi pohľadávku napriek dohodnutému zakazu, ani dobrá viera v postupníka, ktorý o tomto zakaze nevedel, nemôže zabrániť absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor v obsahu tohto právneho úkonu so zákonom – ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka)“. Žalobca mal vzhľadom na právny názor Najvyššieho súdu SR v citovanom rozhodnutí za to, že porušením dohody o zakaze postúpenia pohľadávky je následná zmluva o postúpení pohľadávky neplatná, a to bez ohľadu na prípadnú dobrú vieru postupníka. Preto je každé ďalšie postúpenie takejto pohľadávky potrebné považovať za neplatné.

7) Okresný súd Banská Bystrica vyhovel návrhu žalobcu a uznesením sp. zn. 62Cb/142/2018-101 zo dňa 31.05.2019 pripustil, aby do konania na strane žalovaného pristúpil ďalší subjekt, a to správca konkurznej podstaty úpadcu - žalovaný 2/.

8) Žalovaný 2/ ako správca konkurznej podstaty žalovaného 1/ v písomnom podaní zo dňa 22.06.2019 nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že žalobca v čase podania žaloby nemohol poznať rozsah majetkových práv úpadcu zahrnutých do majetkovej podstaty úpadcu. Poukázal na skutočnosť, že konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1K/20/2011 zo dňa 09.05.2011, publikovaným v Obchodnom vestníku č. 93/2011 dňa 16.05.2011 a predmetná pohľadávka bola zapísaná správcom konkurznej podstaty do súpisu pod položkou majetku č. XX, pričom súpis majetku bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 246/2011 zo dňa 23.12.2011. Až následne dňa 25.03.2014 žalovaný 2/ začal uvedenú pohľadávku vymáhať v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 64Er/618/2014. Teda nie je pravdou, že v čase podania žalobca dňa 21.05.2015 žalobca o tomto nemohol vedieť. Vzhľadom na skutočnosť, že vymáhaná pohľadávka podlieha konkurzu, jediným pasívne legitimovaným subjektom v tomto konaní mohol byť len správca. Žalovaný 2/ v súvislosti s otázkou naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky uviedol, že uznesenie Okresného súdu Bratislava I vydané v exekučnom konaní, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu žalobcu na odklade exekúcie, bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 21CoE/72/2015-171 zo dňa 08.12.2015, z ktorého je zrejmé, že okolnosti, ktorých prieskumu sa domáha žalobca, majú byť riešené v prebiehajúcom exekučnom konaní, a to či už hmotnoprávna legitímácia účastníkov, ako aj to, či je možné na základe návrhu exekúciu vykonať, teda či sú účastníci nositeľmi práva a povinnosti z exekučného titulu, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Podľa žalovaného 2/ týmto vymedzením nie je fakticky ďalej daný žiadny priestor na naliehavý právny záujem na vedení konania o určení neplatnosti postúpenia pohľadávky, ktoré je vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 62Cb/142/2018. Žalobcovi bolo nevyhovené aj pred Krajskou prokuratúrou v Bratislave, kde sa podnetom domáhal podania mimoriadneho dovolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 64Er/618/2014-119 zo dňa 25.08.2014, ktorým exekučný súd námietky žalobcu

proti uvedenej exekúcii zamietol. Na podporu svojej argumentácie žalovaný 2/ poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09.12.2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený skúmať, či sú splnené formálne i materiálne podmienky na vedenie exekúcie a či subjekty, voči ktorému a v prospech ktorého sa má exekúcia vykonať sú zhodné so subjektami označenými v exekučnom titule, prípadne skúmať, či došlo k prechodu (prevodu) práva alebo povinnosti na inak označený subjekt.

9) Žalovaný 1/ v písomnom podaní zo dňa 23.06.2019 zotrval na svojom stanovisku ohľadne nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, ako aj ohľadne nepreukázania naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky zo strany žalobcu. Mal za to, že v žalobe absentujú akékoľvek skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že žalobným určovacím petitom možno dosiahnuť odstránenie údajnej neistoty v akomkoľvek právnom vzťahu žalobcu.

10) V priebehu konania podaním doručeným súdu dňa 06.04.2023 oznámil intervenient – Thorpe recovery, družstvo, so sídlom Stráž 8419, 960 01 Zvolen, IČO: 46 662 324, svoj vstup do konania na strane žalovaných, ktorý odôvodnil tým, že žalovaný 2/ ako postupca Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 29.12.2022 postúpil intervenientovi ako postupníkovi svoju pohľadávku vo výške 450.000,- Eur, ktorú evidoval voči dlžníkovi – žalobcovi tohto konania. Predmetná pohľadávka sa neoddeliteľne týka spornej zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi žalovaným 1/ ako postupníkom a spoločnosťou Step By Step, s.r.o. ako postupcom, kde určenie neplatnosti postúpenia pohľadávky na podklade tejto zmluvy je predmetom tohto sporu. Intervenient ako nový veriteľ mal vzhľadom na uvedenú zmenu v osobe veriteľa pohľadávky záujem na výsledku tohto konania. V rámci predbežného prejednanie sporu, konaného dňa 20.06.2023 intervenient na strane žalovaných súdu predložil uznesenie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 64Er/618/2014-335 zo dňa 04.04.2023, ktorým exekučný súd okrem iného pripustil aj zmenu účastníka v exekučnom konaní tak, že namiesto pôvodného oprávneného (žalovaného 2/ v tomto konaní) do konania vstúpil nový oprávnený, a to intervenient vystupujúci v tomto konaní na strane žalovaných.

11) Súd vo veci nariadil predbežné prejednanie sporu na deň 20.06.2023 a následne pojednávanie na deň 12.09.2023, ktorého sa žalobca ani žalovaný 1/ nezúčastnili. Žalobca súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, k vstupu intervenienta do konania na strane žalovaných ani k jeho písomnému vyjadreniu vo veci sa osobitne nevyjadril, na základe čoho súd danú vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti žalobcu a žalovaného 1/.

12) Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, a to najmä Dohodou zo dňa 17.10.2001 uzatvorenou medzi žalobcom Vladyka, k.s. a Okresným úradom v Bardejove, Oznámením o postúpení pohľadávky doručeným Krajskému školskému úradu v Prešove dňa 05.12.2005, Oznámením o postúpení pohľadávky doručeným Krajskému školskému úradu v Prešove dňa 12.12.2005, Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010 uzatvorenou medzi spoločnosťou Step By Step, s.r.o. a spoločnosťou STAVIA, a.s., Oznámením o postúpení pohľadávky doručeným Krajskému školskému úradu v Prešove dňa 17.03.2010, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/95 zo dňa 10.11.1997, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/95 zo dňa 02.12.1997, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Cob 13/01 zo dňa 14.11.2001, návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 05.12.2004, uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Er/464/2003 zo dňa 07.02.2006, uznesením Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4Er/464/2003 zo dňa 26.02.2010, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 14C/212/2010-142 zo dňa 18.02.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/351/2014 zo dňa 24.01.2017, rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/50/2018 zo dňa 29.06.2020, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1K/20/2011-171 zo dňa 09.05.2011, výpisom z OV č. 246/2011 a č. 43/2012, návrhom žalovaného 2/ na vykonanie exekúcie zo dňa 25.03.2004, súdnymi rozhodnutiami a listinami z exekučného spisu Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 64Er/618/2014, najmä uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/72/2015-171 zo dňa 08.12.2015 a uznesením Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 64Er/618/2014-335 zo dňa 04.04.2023 a Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 29.12.2022 uzavretou medzi žalovaným 2/ a intervenientom.

13) Na základe skutočností opísaných v žalobe, zhodných skutkových tvrdení strán sporu, listinných dôkazov a skutočností vyplývajúcich zo súdnych rozhodnutí súd v prejednávanej veci zistil nasledovný skutkový stav:

14) Právny predchodca žalobcu – Školská správa Bardejov ako objednávateľ uzatvoril s firmou G. – B. H. ako zhotoviteľom zmluvy o dielo č. 6/92 a č. 7/92 a samostatnú dohodu o cene za dielo, v ktorej si zmluvné strany dohodli platobné podmienky a splatnosť faktúr za zhotovenie diela. Na základe uvedeného zmluvného vzťahu zhotoviteľovi vznikla pohľadávka vyplývajúca z faktúry č. 94/92, ktorú zhotoviteľ Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 22.04.1994 v znení dodatku č. 1 zo dňa 03.10.1994 postúpil obchodnej spoločnosti Vladyka, k.s., IČO: 31 688 179 (neskôr po zmene právnej formy Vladyka, s. r. o.) a nárok na jej zaplatenie bol zo strany veriteľa pohľadávky uplatnený v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. Cb 55/95. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/95 zo dňa 10.11.1997 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 02.12.1997 bola právnenému predchodcovi žalobcu uložená povinnosť zaplatiť obchodnej spoločnosti Vladyka, k.s., okrem iného aj sumu vo výške 590.522,- Eur spolu s 1 % úrokom za každý deň omeškania od 24.01.1993 do zaplatenia. Voči uvedenému rozhodnutiu podal právny predchodcu žalobcu tohto konania odvolanie, kde na základe späťvzatia odvolania zo dňa 15.10.2001 bolo odvolacie konanie uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob 13/01-270 zo dňa 14.11.2001 zastavené.

15) Žalobca v prejednávanej veci tvrdil a súdu predložil Dohodu písomne uzatvorenú dňa 17.10.2001 medzi spoločnosťou Vladyka, k.s. a Okresným úradom Bardejov, kde sa strany dohodli na nasledovnom: „Žalobca v prípade späťvzatia odvolania sa zaväzuje zastaviť úročenie sporu zo strany žalobcu ku dňu späťvzatia odvolania, ako aj zaväzuje sa zastaviť exekúciu vedenú proti okresnému úradu na Okresnom súde v Bardejove pod č. E 903/95. Žalobca sa zároveň zaväzuje nezačať a neviesť voči okresnému úradu exekúciu ani iným spôsobom nevyvíjať voči okresnému úradu pohľadávku, aby nedošlo k ohrozeniu rozpočtu okresného úradu prostredníctvom MV SR. Žalovaný sa zaväzuje ku dňu uzatvorenia tejto dohody zobrať odvolanie proti rozsudku v celom rozsahu späť. Žalobca môže pohľadávku postúpiť len s písomným súhlasom žalovaného.“ Žalobca poukazujúc na citovanú Dohodu zo dňa 17.10.2001 tvrdil, že v zmysle uvedenej dohody sa objednávateľ zaviazal k späťvzatiu odvolania v konaní vedenom pred Okresným súdom Bardejov sp. zn. Cb 55/95, a toto bolo doručené súdu dňa 15.10.2001. Následne obchodná spoločnosť Vladyka, k.s. podala dňa 05.12.2003 návrh na vykonanie exekúcie pre vymoženie svojej pohľadávky, kde v rámci exekučného konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4Er/464/2003 bola dňa 21.12.2004 zaplatená istina v celkovej 1.267.218,- Sk, teda bola zaplatená aj neuhradená časť faktúry č. 94/92 na základe zmluvy o dielo č. 6/92 vo výške 590.522,- Sk.

16) Ďalej súd zistil, že obchodná spoločnosť Vladyka, k.s. dňa 11.11.2005 postúpila spoločnosti DOMINO PRESS, spol. s r.o., IČO: 35 850 230 svoju pohľadávku, priznanú na rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. Cb 55/95 zo dňa 10.11.1997, pričom oznámenie o postúpení bolo dlžníkovi – Krajskému školskému úradu v Prešove (právnenému nástupcovi Okresného úradu Bardejov) doručené dňa 05.12.2005. Obchodná spoločnosť DOMINO PRESS, spol. s r.o., IČO: 35 850 230 túto pohľadávku dňa 06.12.2005 postúpila obchodnej spoločnosti Step By Step, s.r.o. IČO: 35 962 470 a oznámenie o postúpení pohľadávky bolo dlžníkovi – Krajskému školskému úradu v Prešove doručené dňa 12.12.2005.

17) Následne právny predchodca žalobcu podal dňa 22.11.2010 voči obchodnej spoločnosti Vladyka, s.r.o., IČO: 31 688 179 a obchodnej spoločnosti DOMINO PRESS, spol. s r.o., IČO: 35 850 230 (neskôr po zmene obchodného mena HOJE Press s. r. o.) žalobu o určenie neplatnosti postúpenia pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 11.11.2005 uzavretej medzi spoločnosťou Vladyka, k.s. a DOMINO PRESS, spol. s r.o., o ktorej rozhodol Okresný súd Bratislava I. rozsudkom sp. zn. 14C/212/2010-142 zo dňa 18.02.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/351/2014 zo dňa 24.01.2017 tak, že konanie voči spoločnosti Vladyka, s.r.o. z dôvodu zániku subjektu výmazom z obchodného registra zastavil a žalobu voči spoločnosti HOJE Press s. r. o., IČO: 35 850 230 zamietol. V uvedenom konaní bolo rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 5Cdo/50/2018 zo dňa 29.06.2020 dovolanie zamietol.

18) Ešte pred podaním žaloby na Okresný súd Bratislava I. vedenej pod sp. zn. 14C/212/2010, bola dňa 13.02.2010 uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávky medzi obchodnou spoločnosťou Step By Step, s.r.o. IČO: 35 962 470 ako postupcom a žalovaným 1/ ako postupníkom, kde predmetom postúpenia sa stala suma 450.000,- Eur spočívajúca už len v úroku vo výške 1 % za každý deň omeškania z istiny vo

výške 590.522,- Sk počnúc dňom 24.01.1993 do 21.12.2004, t. j. do zaplataenia istiny z faktúry č. 94/92 uhradenej v priebehu exekučného konania sp. zn. 4Er/464/2003. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1K/20/2011-171 zo dňa 09.05.2011, ktoré bolo publikované v Obchodnom vestníku dňa 16.05.2011 súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu – žalovaného 1/ tohto konania a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil žalovaného 2/ tohto konania. Žalovaný 2/ zverejnil v Obchodnom vestníku č. 246/2011 zo dňa 23.12.2011 a č. 43/2012 zo dňa 01.03.2012 oznámenie o doplnení súpisu oddelenej podstaty o novú súpisovú zložku majetku, a to aj o pohľadávku voči Krajskému školskému úradu vo výške 450.000,- Eur, v súpise zapísanú pod položkou č. 53.

19) Následne dňa 25.03.2014 podal žalovaný 2/ ako správca úpadcu návrh na vykonanie exekúcie pre vymoženie uvedenej pohľadávky, pričom upovedomenie o začatí exekúcie v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 64Er/618/2014 bolo právnenému predchodcovi žalobcu tohto konania ako povinnému doručené dňa 13.06.2014. Povinný sa v exekučnom konaní bránil námietkami proti exekúcii, o ktorých exekučný súd rozhodol uznesením sp. zn. 64Er/618/2014-119 zo dňa 25.08.2015 tak, že námietky zamietol. Dňa 14.11.2014 povinný doručil podnet Generálnej prokuratúre zo dňa 07.11.2014 na mimoriadne dovolanie, kde podľa Upovedomenia o spôsobe vybavenia podnetu na mimoriadne dovolanie zo dňa 13.01.2015 bol jeho podnet odložený. Následne Okresný súd Bratislava I. uznesením sp. zn. 64Cb/618/2014-151 zo dňa 02.03.2015 odmietol podanie povinného, ktorým žiadal zastavenie exekúcie a Krajský súd v Bratislava uznesením sp. zn. 21CoE/72/2015-171 zo dňa 08.12.2015 vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia odvolací súd okrem iného konštatoval, že exekučný súd skúma z úradnej povinnosti hmotnoprávnu legitímáciu účastníkov už pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie a neskôr v ktoromkoľvek štádiu konania. Odvolací súd vzhľadom na námietku povinného, že oprávnený v predmetnom exekučnom konaní nie je nositeľom exekučného titulu, nakoľko časť príslušenstva pohľadávky získal podľa povinného na základe absolútne neplatného právneho úkonu a s poukazom na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I., sp. zn. 14C/212/2010 o určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 11.11.2005 medzi spoločnosťou Vladyka a spoločnosťou Domino, považoval za potrebné dodať, aby sa súd prvého stupňa v ďalšom konaní vysporiadal s otázkou aktívnej vecnej legitímácie oprávneného a posúdil podnet povinného na povolenie odkladu exekúcie.

20) Súd v prejednávanej veci ďalej zistil, že následne po ďalšom postúpení pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 29.12.2022 medzi postupcom – žalovaným 2/ tohto konania ako správcom konkurznej podstaty úpadcu a postupníkom – Thorpe recovery, družstvo, IČO: 46 662 324 (intervenientom) exekučný súd uznesením sp. zn. 64Er/618/2014-335 zo dňa 04.04.2023 pripustil zmenu účastníka na strane oprávneného a do exekučného konania vstúpil nadobúdateľ pohľadávky ako nový oprávnený.

21) Podľa § 80 písm. c) OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

22) Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinností,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

23) Podľa § 84 CSP, ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre intervenienta záväzný, tvoria intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupuje nerozlučné spoločenstvo podľa § 77.

24) Podľa § 228 ods. 1 CSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

25) Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom

prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

26) Podľa § 47 ods. 4 ZKR, znenia účinného v čase podania žaloby, súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

27) Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28) Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

29) Predmetom sporu v prejednávanej veci bolo určenie neplatnosti postúpenia pohľadávky medzi spoločnosťou Step By Step, s.r.o. a žalovaným 1/, ku ktorému došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 12.03.2010, následne vymáhanej v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 64Er/618/2014 voči žalobcovi ako povinnému, kde tohto určenia sa žalobca domáhal žalobou podanou na súde dňa 21.05.2015.

30) Súd za spornú v tomto konaní považoval právnu otázku nastolenú žalovanými, či žalobný petit v žalobe podanej dňa 21.05.2015 podľa § 80 písm. c) OSP vzhľadom na zmenu procesných predpisov obstojí, keď podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem a podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Vzhľadom na to, že k podaniu žaloby došlo pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku je na danú procesnú situáciu potrebné aplikovať ustanovenie § 420 ods. 2, prvú vetu CSP, v zmysle ktorej právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Súd zastáva názor, že vyslovením neprípustnosti žalobného petitu by došlo k odopretiu práva žalobcovi na súdnu ochranu, keďže tento sa určenia neplatnosti postúpenia pohľadávky domáhal v súlade s právnou úpravou platnou a účinnou v čase podania žaloby podľa § 80 písm. c) OSP a žalobný petit v tom čase platnej právne úprave neodporoval.

31) Súd má za to, že žalobca v tomto prípade disponuje aktívnou legitímáciou na podanie žaloby, vzhľadom k tomu, že absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa v zmysle § 39 OZ, môže dovolať každý, to znamená aj osoba, ktorá priamo nebola účastníkom právneho úkonu. V danom prípade žalobca nebol stranou Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010, avšak obsah zmluvy sa ho priamo dotýka, nakoľko v zmysle napadnutej zmluvy je naďalej dlžníkom postúpenej pohľadávky, spočívajúcej v úroku vo výške 1 % za každý deň omeškania z časti istiny vo výške 590.522,- Sk za obdobie od 24.01.1993 do 21.02.2004.

32) Medzi stranami sporu bola sporná otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/. V súvislosti s touto otázkou súd konštatuje, že v čase začatia tohto konania bol žalovaný 1/ v konkurze, keďže účinky vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu – žalovaného 1/ nastali dňom 17.05.2011 a žaloba na súde bola podaná dňa 21.05.2015. Zároveň pohľadávka, ktorú mal úpadca žalobou napadnutým postúpením pohľadávky nadobudnúť, bola podľa zverejneného oznámenia správcu konkurznej podstaty v Obchodnom vestníku č. 246/2011 zo dňa 23.12.2011 a č. 43/2012 zo dňa 01.03.2012 zapísaná do súpisu konkurznej podstaty. Hoci žalobca napádal postúpenie pohľadávky medzi spoločnosťou Step By Step s.r.o. a úpadcom, išlo o pohľadávku týkajúcu sa majetku zapísaného do konkurznej podstaty, a teda aj predmet sporu sa týka majetku patriaceho do konkurznej podstaty, preto podľa názoru súdu s poukazom na § 47 ods. 4 ZKR (znenia účinného v čase začatia tohto konania) pasívna vecná legitímácia žalovaného 1/ v čase podania žaloby nebola daná a žaloba mala správne smerovať len voči žalovanému 2/, t.j. správcovi konkurznej podstaty úpadcu. Vzhľadom na uvedené súd žalobu voči žalovanému 1/ pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie zamietol.

33) Žalobca neplatnosť postúpenia pohľadávky zmluvou zo dňa 12.03.2010 odvodzoval od dohody právnych predchodcov zmluvných strán uzatvorenej dňa 17.10.2001, ktorej platnosť žalovaní v priebehu konania rozporovali. Medzi stranami bolo teda sporné, či Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa

12.03.2010 uzavretá medzi spoločnosťou Step By Step, s.r.o. a úpadcom je platná a zároveň, či je pre žalovanými namietanú neurčitost' platná aj Dohoda zo dňa 17.10.2001 uzavretá medzi Okresným úradom Bardejov a spoločnosťou Vladyka, k.s., ktorá postúpeniu pohľadávky predchádzala. Vzhľadom na charakter podanej žaloby však bolo potrebné sa prioritne zaoberať spornou otázkou, či žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky a až v prípade preukázania naliehavého právneho záujmu na tomto určení preskúmať platnosť rozporovaných zmluvných vzťahov.

34) Súd pri rozhodovaní konštatoval, že určovacia žaloba je preventívneho charakteru, to znamená, že slúži na eliminovanie stavu ohrozenia práva, resp. neistoty v právnom vzťahu, ak k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak. V tejto spojitosti je primárne potrebné ujasniť, či a ako sa následné požadované určenie môže dotknúť právnych pomerov strán sporu, to znamená, či môže založiť právne významný následok v týchto pomeroch a či prostredníctvom rozhodnutia o určovacej žalobe možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov strán sporu.

35) Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP, ako v zmysle § 137 písm. c) CSP, je totiž preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Kvalifikovaný, t. j. naliehavý právny záujem musí byť daný nielen v čase podania žaloby, ale aj v momente rozhodnutia súdu o tejto žalobe. Súd naliehavý právny záujem skúmal so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia, teda či podaná žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či len zbytočne nevyvolá konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. V tomto kontexte súd naliehavý právny záujem skúmal najmä so zreteľom na skutočnosť, že určovací výrok má účinnosť iba vo vzťahu k účastníkom konania, nie voči tretím osobám. V zmysle § 228 ods. 1 CSP výrok rozsudku je záväzný pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami sporových strán po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku. Záväznosť výroku rozsudku sa nedotýka subjektov, ktoré sa stali právnymi nástupcami sporových strán ešte pred jeho vyhlásením.

36) Keďže v danom prípade pohľadávka, určenia neplatnosti postúpenia ktorej sa žalobca v konaní domáhal, bola počas konania ďalej postúpená a jej veriteľom sa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 29.12.2022 stalo Thorpe recovery, družstvo, IČO: 46 662 324, pričom žalobca v priebehu konania nepodal vo veci žiadny procesný návrh, ktorým by upravil okruh subjektov na strane žalovaných, či iným spôsobom upravil znenie žalobného petitu, súd dospel k záveru, že za daného stavu nie je možné preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti postúpenia v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.03.2010 konštatovať. Súd bol toho názoru, že rozhodnutie o určení neplatnosti postúpenia pohľadávky smerujúce voči žalovanému 2/ by v danom prípade nebolo zárukou odvrátenia budúcich sporov, pretože na výsledok exekučného konania vedeného pod sp. zn. 64Er/618/2014 by nemalo žiadny vplyv, keďže účastníkom uvedeného exekučného konania je v súčasnosti nový nadobúdateľ pohľadávky. Z uvedeného dôvodu a vzhľadom na ďalšie postúpenie pohľadávky a zmenu osoby veriteľa pohľadávky, ktorá sa prejavila aj v zmene subjektu vystupujúcom na strane oprávneného v dotknutom exekučnom konaní súd dospel k záveru, že naliehavý záujem na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky medzi spoločnosťou Step By Step, s.r.o. a žalovaným 1/ nie je žalobcom preukázaný, pretože prípadné kladné rozhodnutie o podanej žalobe s konečnou platnosťou nevyrieši otázku neistého postavenia žalobcu, a to z dôvodu, že žalovaný 1/ ani žalovaný 2/ v súčasnosti nie sú subjektami oprávnenými v exekučnom konaní. S prihliadnutím na názor Krajského súdu v Bratislave vyslovený v rámci prebiehajúceho exekučného konania v uznesení sp. zn. 21CoE/72/2015-171 zo dňa 08.12.2015, v zmysle ktorého exekučný súd skúma z úradnej povinnosti hmotnoprávnu legitímáciu už pri udelení poverenia na vykonanie exekúcie a neskôr v ktoromkoľvek štádiu konania, súd v prejednávanej veci konštatoval, že bolo namieste, aby žalobca sa domáhal súdnej ochrany využitím dostupných prostriedkov v predmetnom exekučnom konaní, nie prostredníctvom určovacej žaloby v samostatnom súdnom konaní.

37) Súd zároveň zastáva názor, že naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Ak však k porušeniu práva už došlo, a je teda možné žalovať na splnenie povinnosti, ktorá z porušenia práva vyplýva, resp. na vydanie neprávom prijatého plnenia, nemá preventívna ochrana poskytovaná na základe určovacej žaloby žiadny zmysel. Inak povedaná, ak bolo porušenie subjektívneho práva dokonané, žalobca sa môže domáhať ochrany len reparáciou škodlivých následkov.

Hoci v danom prípade bol na majetok žalovaného 1/ vyhlásený konkurz s účinkami ku dňu 17.05.2011 a pohľadávka, určenia neplatnosti postúpenia ktorej sa žalobca v tomto spore domáhal, bola zapísaná do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, žalobca nevyužil zákonnú možnosť v súlade so Zákomom o konkurze a reštrukturalizácii domáhať sa vylúčenia predmetnej pohľadávky z konkurznej podstaty v konaní súvisiacom s vyhláseným konkurzom. Žalobca až následne po podaní návrhu na vykonanie exekúcie správcom úpadcu voči právnemu predchodcovi žalobcu, teda až s časovým odstupom štyroch rokov od vyhlásenia konkurzu, sa žalobou podanou na súde dňa 21.05.2015 dovoľával neplatnosti postúpenia pohľadávky. Podľa názoru súdu žalobca tým nezvolil vhodný nástroj ochrany svojich práv, keď spornosť postúpenia pohľadávky mohol namietat' aj v spore súvisiacom s konkurzom.

38) Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu, podporenú rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009 publikovaným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2009, na ktorý sa odvolával žalobca s tým, že v zmysle tohto rozhodnutie je zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda v rozpore s dohodou s dlžníkom, absolútne neplatným právnym úkonom, súd v súlade s citovaným rozhodnutím pripúšťa, že návrh na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky môže podať aj dlžník, ak preukáže, že má na tomto určení naliehavý právny záujem. Súd v prejednávanej veci však zároveň zdôrazňuje, že podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia za spôsobilý prostriedok súdnej ochrany možno považovať návrh dlžníka na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor s dohodou medzi veriteľom a dlžníkom len vtedy, ak je podaný bez zbytočného meškania, (bezprostredne) po oznámení veriteľa o postúpení pohľadávky. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu sa o postúpení pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 11.11.2005, ktorá mala byť podľa tvrdenia žalobcu uzavretá v rozpore s dohodou zo dňa 17.10.2001, po prvýkrát dozvedel už z oznámenia o postúpení pohľadávok, ktoré mu bolo doručené dňa 05.12.2005. Žalobu o určenie neplatnosti postúpenia pohľadávky na základe tejto zmluvy uzavretej medzi spoločnosťou Vladyka, k.s. a DOMINO PRESS, spol. s r.o., podal na Okresnom súde Bratislava I. až dňa 22.11.2010 a v uvedenom konaní vedenom pod sp. zn. 14C/212/2010 nebol úspešný. Rovnako aj ďalšie postúpenie pohľadávky, ktoré je predmetom tohto sporu, bolo právemu predchodcovi žalobcu oznámené dňa 17.03.2010, pričom žalobca sa dovoľával neplatnosti ďalšieho postúpenia pohľadávky v prejednávanej veci až s odstupom času viac ako piatich rokov. Žalobca teda nepreukázal svoj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti postúpenia pohľadávky, keď svoj návrh nepodal bezprostredne po oznámení veriteľa o postúpení pohľadávky tak, ako to predpokladá citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR

39) Vzhľadom na všetky vyššie konštatované skutočnosti, zistený skutkový a právny stav veci súd dospel k záveru, že žalobca v priebehu konania nepreukázal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, preto súd žalobu žalobcu zamietol.

40) Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41) Pri rozhodovaní o trovách konania súd aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a rozhodol v zmysle zásady úspechu tak, že žalovanému 1/ a žalovanému 2/, ktorí boli v konaní úspešní, priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu 100 %. Zároveň súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 % aj intervenientovi, ktorý v konaní vystupoval na strane úspešných žalovaných. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)

a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.